

Adres: Andringastrjitte 27
8495 JZ Aldeboarn

Contact: tel 0566-632073
web www.ruimtevooradvies.nl
mail mbleijerveld@planet.nl

KvK 09135673
Bank 3970.98.693

Aan: Boot organiserend ingenieursburo
Postbus 509
3900 AM Veenendaal

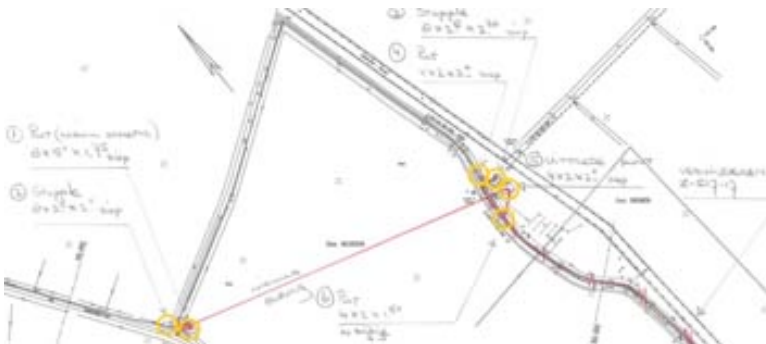
T.a.v.: dhr. H.J. Kersten

Datum: 05-04-2013

Betreft: Reactie op voorwaarde provincie t.a.v.
startdatum Heusden S-7570

Geachte heer Kersten,

In voorbereiding op Gasunieproject S-7570 is de heer P. Martens – Adviseur Natuur & Landschap Wijde Biesbosch van provincie Noord-Brabant – gevraagd naar bijkomende voorwaarden ten aanzien van de ecologie van het gebied. Dit met het oog op de status van het terrein als onderdeel van de EHS, in het bijzonder Natte Natuurparel. De heer Martens acht aanvullende maatregelen niet noodzakelijk, maar stelt wel voor om de werkzaamheden met het oog op het broedseizoen en de vegetatie niet voor 1 september te starten. De reden van dit advies is dat het broedseizoen na augustus voorbij is en het groeiseizoen dusdanig ver gevorderd is dat de vegetatie zich heeft verzekerd van een nieuw groeiseizoen. De gasunie heeft de wens om begin augustus te starten. Mijns inziens is het advies om na augustus te beginnen begrijpelijk, maar in de context van de ingreep bovenmatig veilig. Hieronder wordt deze mening per soortgroep gemotiveerd.

Beheerkaart Gasunie met de locaties van de putten in oranje.

Vegetatie

Het bos op de planlocatie en het bos ten westen van de weg zijn aangewezen als voor de ontwikkeling van Haagbeuken-Essenbos. Dit type is kwelafhankelijk. De gewenste stijghoogte is gesteld op een waarde > 0 m boven het maaiveld. Wat betreft de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) tijdens het groeiseizoen gelden voor dit type de volgende randvoorwaarden:

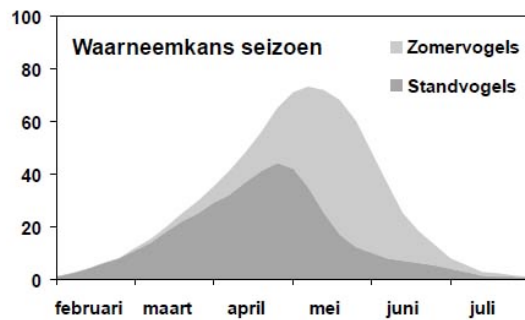
- A1: geen randvoorwaarden aan de natte zijde van de GLG.
- B1: geen randvoorwaarden aan de natte zijde van de GLG.
- B2: 0-20 cm onder het maaiveld.
- A2: 80-120 cm onder het maaiveld

Bij waarden tussen B1 en B2 ontwikkelt het bos zich optimaal. Bij waarden tussen B2 en A2 ontwikkelt het type zich suboptimaal. In de ideale situatie zakt de GLG dus niet onder de 0-20 cm en bij een GLG lager dan 80-120 cm komt dit bostype niet tot ontwikkeling. In het geohydrologische rapport is uitgegaan van een GLG van 0 cm +NAP. De planlocatie ligt op ca. 0,8 meter boven NAP wat de rabatten betreft en 30 tot 40 cm +NAP wat de lage delen en de kade langs de wetering betreft. Dit betekent dat de GLG zich 80 tot 30 cm onder het maaiveld bevindt. De verwachting is dat het peil in het bos op de planlocatie door de onttrekking 20 cm zakt en in het aangrenzende bos 10 cm. Daarmee komt de waterstand gedurende enkele weken op 100 tot 50 cm beneden het maaiveld te liggen. Deze stand ligt nog altijd boven de GLG waar beneden het bostype niet tot ontwikkeling komt. Op basis van de volgende redenen wordt een start van het project in augustus acceptabel geacht:

- Tijdens de onttrekking blijft de waterstand boven de minimale GLG.
- De GLG is een langdurig gemiddelde dat is opgebouwd uit fluctuerende peilen, onder anderen ook peilen die lager dan de GLG zijn. De tijdelijke peilverlaging als gevolg van de onttrekking is te beschouwen als zo'n fluctuatie.
- De peilverlaging treedt op in het zanddek onder het kleidek waarop het bos staat. Omdat de verticale waterbeweging in klei zeer klein is en in de klei een waterbuffer aanwezig is, zal niet direct verdroging optreden.
- Het onttrekkingswater is bruikbaar om de toplaag (in de rabatten) vochtig te houden.
- In augustus loopt het groeiseizoen ten einde. Bomen groeien niet meer en planten van beschaduwde groeiplaatsen zijn dan reeds uitgebloeid en hebben zaadgezet. Ook zonder het bos vochtig te houden met onttrekkingswater is een negatief effect op de plantengroei niet te verwachten.
- Tot slot dient ook rekening te worden gehouden met de huidige staat van het terrein. Het betreft een populierenbos met ruige ondergroei die vermoedelijk geen hoge botanische waarde heeft. Er is dus nog geen sprake van het beoogde natuurdoeltype.

Vogels

Het broedseizoen bestaat in feite niet. In theorie zijn in elke maand van het jaar broedsels aan te treffen. In het winterhalfjaar gaat het om een klein aantal soorten en specifieke omstandigheden, zoals een zachte winter of een goed muizenjaar. De term broedseizoen slaat op de periode waarin veruit de meeste broedgevallen zich voordoen. Dit is de periode maart-juli. In de gedragscode voor bosbouw wordt half juli aangehouden als het einde van het broedseizoen. In de handleiding voor broedvogelinventarisatie van SOVON is de periode maart-juli aangegeven voor inventarisaties met de nadruk op de periode april-juni. De maand juli wordt alleen gebruikt voor late soorten, zoals boomvalk en huiszwaluw. In augustus worden geen inventarisaties meer uitgevoerd. In onderstaande grafiek is de waarneemkans van territoriale vogels weergegeven. Hieruit blijkt dat het aantal broedende vogels in juli nog slechts een fractie is van de piek in mei en dat meeste gevallen zich dan voordoen in de eerste helft van juli. Er valt dus te stellen dat de kans op broedvogels in augustus al zeer klein is. Bovendien hebben broedgevallen na juli voornamelijk betrekking op soorten die niet in het projectgebied zijn te verwachten, zoals zwaluwen en moerasvogels. Duiven vormen een uitzondering. Van deze soorten komen regelmatig broedgevallen tot in oktober en later voor. De gestelde datum van 1 september is wat deze groep betreft dus ook niet veilig. Hieraan is toe te voegen dat de feitelijke werkzaamheden buiten het bos plaatsvinden.

Er kan dus gesteld worden dat begin augustus een veilige periode is en dat er geen overtuigende redenen zijn om de start van het project uit te stellen tot september.

Al met al is er mijns inziens, zowel wat vegetatie als broedvogels betreft, geen aanleiding om de start van het project uit te stellen tot 1 september. Om een extra zekerheid in te bouwen zou kunnen worden overwogen in de tweede week van augustus te starten.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Marc Bleijerveld